

Сумський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з
ГЕОГРАФІЇ (2023 р.)

9 клас

Код: Г – 9 –

ЗАВДАННЯ № 1
ТЕСТИ

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТИ

Тести **1-15** мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише **один** правильний (**1 бал**). Тести **16-20** мають по п'ять варіантів відповідей, серед яких лише **чотири** правильні (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **4 бали** за кожне запитання). Тести **21–25** мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише **три** є правильними (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **3 бали** за кожне запитання).

Оберіть, на Вашу думку, правильні варіанти відповідей та позначте їх у бланку згідно з інструкцією.

УВАГА! Зараховуватись будуть відповіді, що позначено тільки в цьому бланку (друкованими літерами)

(виправлення не допускаються)

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь										
№	11	12	13	14	15					
Відповідь										

№ 16				№ 17				№ 18				№ 19				№ 20			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

№ 21			№ 22			№ 23			№ 24			№ 25		

Загальна кількість балів за виконанні завдання – 91,8 б. Час написання – 4 год.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1-15)

1. Укажіть холодну течію в Індійському океані

А Південно-пасатна

В Бенгельська

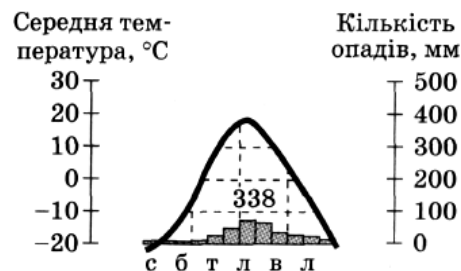
Б Мозамбіцька

Г Західно-Австралійська

2. Укажіть територію, особливості кліматодіаграма, зображена на ілюстрації

- А Україна
- Б Західносибірська рівнина
- В Велика Британія
- Г півострів Камчатка

клімату якої відбиває

3. Укажіть океан, що має найбільшу частку шельфу в загальній його площі

- А Тихий
- Б Північний Льодовитий
- В Індійський
- Г Атлантичний

4. Визначте тип клімату, який найбільш подібний до мусонного за режимом випадання опадів

- А тропічного морського
- Б субтропічного середземноморського
- В субекваторіального
- Г екваторіального

5. Визначте довготу східної межі 2-го годинного поясу

- А 37° 30' сх. д.
- Б 47° 30' сх. д.
- В 22° 30' сх. д.
- Г 40° 13' сх. д.

6. Визначте масштаб карти, якщо відстань від Одеси до Тернополя становить приблизно 650 км, а на карті це складає 13 см

- А 1:5 000 000
- Б 1: 500 000
- В 1:500 000 000
- Г 1: 50 000

7. Укажіть галузь тваринництва АПК України, що протягом останніх років розвивається найбільш стрімко

- А вівчарство
- Б свинарство
- В птахівництво
- Г скотарство

8. Морський порт у Сингапурі – один із найбільших у світі. Який чинник визначив його успішне функціонування?

- А сприятливі природні умови
- Б високий рівень кваліфікації населення
- В вигідне географічне положення на перехресті важливих морських шляхів
- Г наявність сусідніх країн, які не мають виходу до моря

9. Назвіть країни, що є провідним виробником бавовнику у світі?

- А США
- Б Турція
- В Китай
- Г Мексика

10. Уявіть собі, що ви мандруєте територією України на початку літа. У якій послідовності найвірогідніше ви можете побачити зміни посівів рослинних культур, якщо ваш маршрут пролягає з півночі на південь

- А ячмінь – просо – соняшник – цукровий буряк – соя
- Б рис – кукурудза – озима пшениця – гречка – картопля
- В льон-довгунець – цукровий буряк – соняшник – кавуни
- Г виноград – томати – картопля – дині – жито

11. Назвіть країну, що отримала назву «м'ясний цех світу»?

А Індія**Б Китай****В Бразилія****Г Аргентина**

12. Назвіть сільськогосподарську культуру, що є лідером за обсягами виробництва у позначеному на картосхемі регіоні

А цукровий буряк**Б** озима пшениця**В** ячмінь**Г** томати

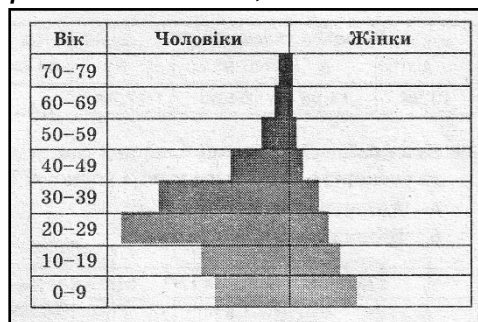
13. Назвіть країну, яка є однією з найпотужніших виробників кави в світі

А Венесуела **Б** Перу **В** Колумбія **Г** Китай

14. Оберіть співвідношення між зайнятістю в секторах економіки, характерне для аграрних країн

А первинний – 70 %, вторинний – 20 %, третинний – 10 %**Б** первинний – 10 %, вторинний – 20 %, третинний – 70 %**В** первинний – 40 %, вторинний – 40 %, третинний – 20 %**Г** первинний – 30 %, вторинний – 40 %, третинний – 30 %

15. Проаналізуйте статеву-вікову піраміду, що характеризує населення однієї з нафтовидобувних країн Перської затоки, та визначте чинник, який обумовив співвідношення чоловіків і жінок у віковій групі від 20 до 39 років

А еміграція жіночого населення**Б** більша смертність серед чоловіків**В** зменшення народжуваності дівчаток**Г** імміграція чоловічої робочої сили

Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (№ 16-20)

До кожного завдання подано інформацію, що позначено цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Для виконання завдання необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари) та записати букви в **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту.

16. Установіть відповідність між технічними культурами та країнами – їх найбільшими виробниками

1 цукровий буряк	А Бразилія, Колумбія, Мексика, В'єтнам
2 какао	Б Кот д'Івуар, Гана, Нігерія, Індонезія, Малайзія
3 бавовник	В Франція, США, Німеччина, Україна, Польща
4 маслинове дерево	Г Китай, Індія, США, Пакистан, Узбекистан
	Д Іспанія, Італія, Греція, Туреччина

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

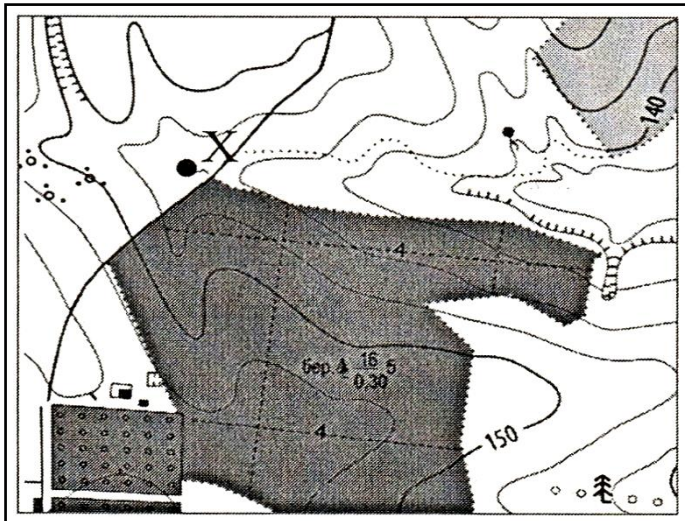
17. Установіть відповідність між типами високо розвинутих країн та їх назвами

1 країни «Великої сімки»	А Австрія, Швейцарія
2 малі індустріально розвинуті країни Європи	Б Португалія, Мальта
3 переселенські країни	В Японія, Німеччина
4 країни середнього рівня розвитку	Г Австралія, Нова Зеландія
	Д Китай, Індія

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

18. До яких географічних об'єктів можна дістатися, якщо рухатися від точки **Х** зазначеними азимутами

1 185°	А яр
2 320°	Б джерело
3 85°	В чагарники
4 125°	Г фруктовий сад
	Д окреме хвойне дерево

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

19. Установіть відповідність між географічними об'єктами та способом їхнього зображення на тематичних картах

1 середні температури повітря	А спосіб якісного фону
2 адміністративні області	Б спосіб ізоліній
3 густота населення	В значки рухів
4 морські течії	Г позамасштабні значки
	Д картограма

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Установіть відповідність між чинниками розміщення підприємств і галузями промисловості, для яких вони мають вирішальне значення

1 сировинний	А кондитерська
2 водний	Б целюлозно-паперова
3 науковий	В електроніка
4 працересурсний	Г лісова
	Д швейна

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Установіть відповідність між назвами країн-постачальників і країн-імпортерів природного газу

1 Алжир	А Японія
2 Катар	Б Україна
3 Канада	В Італія
4 Норвегія	Г США
	Д Німеччина

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 21–25).

Завдання 21–25 мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише три правильні. Оберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповіді, та запишіть їх у **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту

21. Укажіть три прилади, які належать до метеорологічних

1 барометр	2 флюгер	3 гігрометр
4 ехолот	5 курвіметр	6 астролябія
7 нівелір		

22. Укажіть серед перелічених країн ті, що належать до «Групи двадцяти» (G-20)

1 Індонезія	2 Чилі	3 Малайзія
4 Іран	5 Аргентина	6 Туреччина
7 Єгипет		

23. Укажіть серед перелічених країн ті, які тривалий час були лідерами у списку країн із найвищим показником індексу людського розвитку (ІЛР)

1 Німеччина	2 Норвегія	3 Фінляндія
4 Швейцарія	5 Канада	6 Іспанія
7 Ірландія		

24. Чому з другої половини ХХ ст. в економічно розвинених країнах на перше місце у структурі економіки виходить третинний сектор

1 вивільнення робочої сили завдяки автоматизації та механізації у вторинному й третинному секторах

2 люди змінюють кваліфікацію через несприятливі умови життя в сільській місцевості

3 промислову продукцію не вигідно виробляти

4 висока продуктивність праці в первинному та вторинному секторах

5 висока вартість послуг, зокрема фінансових, наукових, ІТ тощо

6 сільськогосподарську продукцію не вигідно виробляти

7 робота в третинному секторі не потребує спеціальної кваліфікації

25. Укажіть основні складові індексу людського розвитку

1 величина загального ВВП країни

2 середня очікувана тривалість життя

3 валовий національний дохід на одну особу

- 4 зайнятість у третинному секторі
- 5 рівень індустріалізації виробництва
- 6 рівень освіченості
- 7 кількість ТНК у країні

ЗАВДАННЯ № 2 (9 кл.)

1. Розкрийте на конкретних прикладах причинно-наслідкові зв'язки між кліматом, поверхневими водами, ґрунтами й рослинністю України в межах зони мішаних лісів (8 балів).
2. Назвіть і коротко поясніть щонайменше чотири особливості географічного положення України, які свідчать про природні переваги розташування нашої держави на Землі (10 балів).

ЗАВДАННЯ № 3 (1) (9 кл.)

1. Заповніть таблицю за зразком (8 балів)

№ з/п	Назва географічного об'єкта	Тип географічного об'єкта	Материк, частина світу, де знаходиться географічний об'єкт
<i>Зразок: Карпати</i>		<i>гори</i>	<i>Європа</i>
1	Молочна		
2	Коломбо		
3	Укаялі		
4	Баффінова Земля		
5	Катовіце		
6	Кейп-Йорк		
7	Сицилія		
8	Маракайбо		
9	Мар'ято		
10	Ер-Ріяд		

ЗАВДАННЯ № 3 (2) (9 кл.)

2. Визначте межу між восьмим і дев'ятим годинними поясами (вказати довготу) без урахування проходження державних кордонів між країнами (5 балів).

ЗАВДАННЯ № 3 (3) (9 кл.)

3. Розв'яжіть кросворд «Океани», заповнюючи клітинки чіткими друкованими літерами. Продублюйте відповіді в таблиці (за кожну правильну відповідь – 0,4 бали; усього – 10,8 бали).

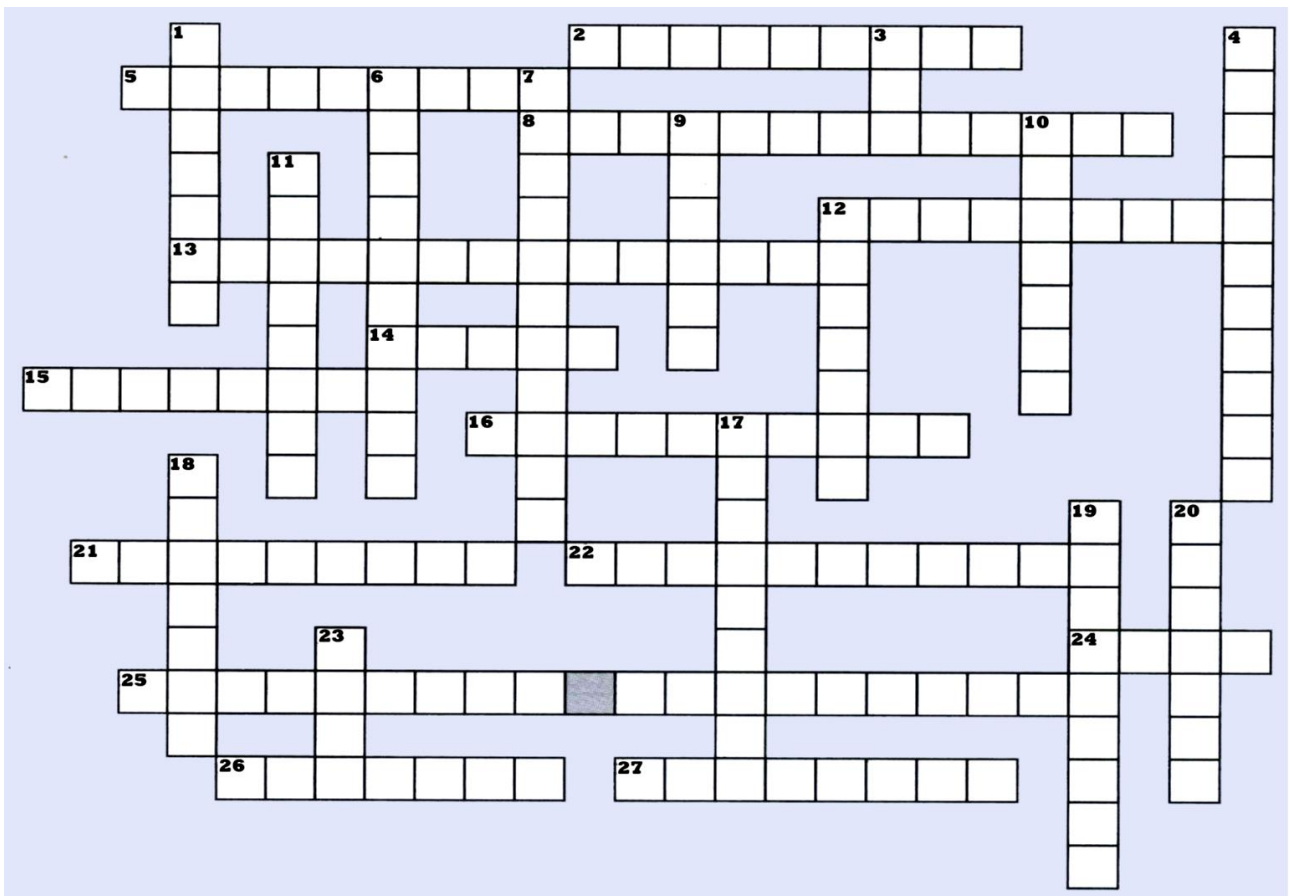
По горизонталі: 2) найглибший жолоб Індійського океану;

5) протока, що з'єднує Тихий і Північний Льодовитий океан;

8) головна течія Північного Льодовитого океану; 12) холодна течія Атлантичного океану біля берегів Європи й Африки; 13) холодна течія Тихого океану біля західних берегів Північної Америки; 14) найбільший і найглибший на планеті океан; 15) море Атлантичного океану біля берегів Гренландії та Північної Америки; 16) найсолоніший океан планети; 21) море в басейні Атлантичного океану, основне джерело живлення Гольфстріму; 22) затока на півночі Індійського океану; 24) кораловий острів; 25) найменший, наймілководніший океан планети; 26) сукупність островів у центральній і південно-західній частині Тихого океану; 27) канал, що з'єднує Атлантичний та Індійський океани.

По вертикалі: 1) затока на північному заході Індійського океану біля берегів Азії;

3) англійський мореплавець, який досліджував Тихий океан і відкрив у ньому багато островів; 4) жолоб, що має глибину 11 022 м; 6) найпотужніша серед усіх теплих течій Світового океану; 7) океан, який за площею посідає друге місце в світі; 9) норвезький учений, що зробив вагомий внесок у вивчення Північного Льодовитого океану; 10) найтепліше море Світового океану; 11) вулканічний острів на півночі Атлантичного океану; 12) окраїнне море Північного Льодовитого океану; 17) море в Атлантичному океані, яке не має берегів; 18) одна з найпотужніших теплих течій Тихого океану біля берегів Євразії; 19) острови (архіпелаг) на півночі Тихого океану; 20) тепла течія Індійського океану, що двічі на рік змінює свій напрямок; 23) внутрішнє море Північного Льодовитого океану.

ЗАВДАННЯ № 3 (3) (8 кл.)

Відповіді

№	По горизонталі	№	По вертикалі
2		1	
5		3	
8		4	
12		6	
13		7	
14		9	
15		10	
16		11	
21		12	
22		17	
25		18	
26		19	
27		20	
		23	